

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

90. An dolor de peccatis semper exigatur tempore absolutionis? Ex part.
10. tract. 16. & Misc. 6. res. 31. aloas 32.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

RESOL. XC.

An dolor de peccatis semper exigatur tempore absolutionis? Ex part. 10. tract. 16. & Misc. 6. Resol. 31. alias 30.

Sup. hoc su-
prā in prin-
cipio Resol.
88. & in Ref.
89. & infra
est, post me-
diū, vers.
Quando ve-
ro. & in Ref.
145. cutsum
in §. 2.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam nominatim contra me tenet novissimè doctus, clarus, & acutus Auctor Pater Bernal Societas Jesu, de Sacr. disp. 6. scđt. 4. n. 74. ubi sic ad Hinc ex Ref. 95. obiter elicio inconsequenter dixisse Petrum Ledefam, & Joannem à Cruce, quos approbat Antonius Diana Ref. mor. p. 3. ref. 116. eum qui solum assert ad confessionem peccata, de quibus jam rite confessus, & absolutus fuit, etiam si doloris actum non continuaverit, non teneri novum elicere. Inconsequenter, inquam, loquuntur, quoniam ipsi consent, dolorem esse veram, & propriam Sacramenti partem, & materiam proximam: ergo debet adesse moraliter, dum ponitur forma. Dicunt jam adesse virtualiter primum illum dolorem, hoc ipso quo adest confessio de solis iis peccatis, de quibus ille conceptus fuit. Sed contra, quia materia Sacramenti non est dolor existens moraliter, virtualiter, sed moraliter verè. Contra rursus, quoniam identitas peccati, & ejus confessio repetita sunt actus entitativè naturales, dolóre entitativè supernaturalis: Ergo non istum continent virtualiter. Tertiò, quia alioquin idem omnino dicendum esset de illo, qui ante mensem elicit dolorem de peccato mortali, quod solum hodie ad confessionem adducit, nempe quamvis cum dolorem non continuaverit, non teneri nunc novum concipere. Ita Bernal, cui addit Vazquez in 3. p. tom. 4. q. 92. vers. 3. dub. 5. in fine. Sanc. in select. disp. 1. n. 22. Bonac. de Sacr. pœnit. disp. 5. punit. 4. n. 1. & alios.

2. Sed licet ego hanc sententiam, ubi supra docuerim, non auctor sum tamen sententiam Ledefam, & Jo. de la Cruz tanquam improbabilem damnare, ut etiam mecum lenti Eminentissimus Cardinalis Lugo de Sacram. pœnit. disp. 1. 4. scđt. 34. ubi post multas rationes pro confirmatione hujus sententiae adducens, sic tandem asserit: Pater Joannes de Salas in manuscriptis de pœnit. q. 84. art. 10. relata sententia aliquorum recentiorum, qui dicebant, requiri novum dolorem, sicut novam confessionem ad valorem secundi Sacramenti; ipse dicit, contrarium verius esse, & sufficere, quod partes sensibiles sine nova, & addit, satisfactionem, licet sit pars sensibilis, posse fortasse candem esse partem duplicitis Sacramenti. Eandem sententiam indicavit obiter quidam alias Magister Salmaticensis in hac eadem materia, dicens, illam non videri improbabilem: clarius autem, & expressè eam docuit Petrus de Ledesma in Summa, c. 4. Sacrament. Pœnitentia, & Joannes de la Cruz in Director. p. 2. de Sacram. Pœnit. q. 1. dub. 6. concil. 2. Apud alios nihil invenio pro hac parte, nec etiam contra illam, quam quidem Ego non auderem reprobare. Ita Cardinalis Lugo, cui etiam addit, me citato Thomam Tambrinum, in opusc. de Confess. lib. 1. c. 2. §. 5. n. 7. & hanc sententiam post hæc scripta invenio docere etiam, me citato, doctum Patrem Leandrum de Sacram. tom. 1. tr. 5. disp. 7. q. 4. ubi sic ait: An quando qui iterum confitetur eadem peccata, à quibus jam directè fuerat absolutus, tenetur habere novum dolorem eorumdem peccatorum? Probabiliter respondeo, non teneri ad habendum novum dolorem formalem. Quia reperita confessione vocali, repetitur, saltē virtuali-

ter, dolor præcedentis confessionis, perseverantis adhuc moraliter, & virtualiter. Sic Petrus Ledesma in Summa, c. 4. de pœnit. vers. La secunda audiens, pag. mibi 322. Ubi hanc sententiam eis probabiliorem, & communiores inter Theologos, Jo. de Crue in suo direct. p. 2. de pœnit. q. 1. dub. 6. concil. 2. fol. mibi 174. Salas in manuscriptis, de pœnit. q. 84. art. 10. Quos novissimè referunt, nec audet reprobare P. Lugo disp. 1. 4. à n. 31. & seqq. Imò potius illorum sententiam validis argumentis confirmat: & meritò. Quia, (ut Diana dicit) Ex ea possunt Confessores multos scrupulos federe, praesertim illorum qui confitentur de peccatis venialibus ordinariis, & cum illis de aliquo peccato mortali, alias confessio, & absoluto: nam in tali casu, & in tali confessione non tenetur elicere novum actum doloris, & contritionis. Huc usque Leandrus. Poterat igitur magis blandè Pater Bernal, ubi supra, circa præsentem difficultatem se gerere.

RESOL. XCI.

*An in articulo mortis etiam post confessionem sa-
lans, tamen cum attritione cognita, teneatur eli-
cere actum contritionis omnium mortalium, que in
vita communis, quia preceptum contritionis per
se obligat saltem tempore mortis? Ex p. 3. tr. 4.
Ref. 97. alias 98.*

§. 1. **H**ic casus omnibus deserviet. Nam quis Sup. hoc in
est homo qui vivet, & non videbit R. f. seq. &
mortem? Affirmativam sententiam docent Suarez in 3. p. tom. 4. disp. 15. scđt. 4. n. 17. Nugus in late in no.
in 3. p. tom. 2. q. 2. art. 4. dub. 4. Zambranis de eas, 4. & Ex-
occur. temp. mor. c. 4. dub. 1. n. 4. & alij. Probat feqq. & hi
hac opinio; nam unusquisque tenetur ex chari- tate propria certam facere salutem suam omnibus lupi ex Re-
medis possibilibus. Sed quamvis practice verum late in no.
sit attritionem cognitam sufficere cum Sacramento R. f. seq. &
Poenitentia, tamen hoc non est de fide certum, & ex 4. & Ex-
idem falsum esse potest. Ergo saltē vir doctus, feqq. & hi
qui totum hoc fecit, & advertit, tenetur in morte lupi ex Re-
el. 4. ex Rel. ult. ad me-
eliceret actum contritionis, vel amoris Dei super dium vel & propt. omnes, & ex Rel. 4. ex Rel.
Ita Suarez, primus auctor hujus opinionis. & in rom.
2. Sed contraria sententiam, & meritò, do- se. & Salutem
cent novissimè doctus Fagund. præcep. 2. lib. 2. c. 4. sim ad me-
n. 13. Bécanus de Sacram. cap. 35. n. 3. Layman in dium, vel &
Theol. mor. lib. 4. tr. 6. c. 2. n. 6. Coninch de Sacram. 4. & Ex-
disp. 3. dub. 1. n. 5. & Faber de pœnit. in 4. sent. disp. 1. 4. feqq. & hi
q. 2. disp. 1. 8. c. 3. n. 7. cum aliis. Primo; quia nece ex Rel. 4. ex Rel.
in Scripturis, neque in Conciliis habetur tale præcep. 2. lib. 2. c. 4. feqq. & hi
tum. Secundo; nemo tenetur, neque ex propria charitate, neque ex alio præcepto amplius sim ad me-
facie, quam id, quod Ecclesia docet ad salutem esse necessarium. Sed Ecclesia per Concil. Trid. feqq. & hi
ad salutem, & ad gratiam impietrandam à Deo, sufficere attritionem cognitam simul cum Pœnitentia sacra- feqq. & hi
factio. Ergo non tenetur quis ad amplius. sim ad me-
Tertiò, quia ex ista opinione sequeretur incertum feqq. & hi
esse, non sufficere attritionem cum Sacramento ad obtinendam salutem. Sed hoc dicere est falsum, ergo frustra requiritur alia certitudo extrinseca. Quar- feqq. & hi
to, ex hac opinione sequeretur nunquam licere homi- feqq. & hi
ni confiteri cum sola attritione, quia semper fe- feqq. & hi
committet periculo peccandi mortaliter, vel salutem non excipiendi gratiam, quod est omnino fal- feqq. & hi
sam. Ergo, &c. Quintò, quia ex ista sententia, non omnes homines tenerentur in tali casu elicere actum
contritio